

Ευρωπαϊκό
Πανεπιστήμιο Κύπρου

Βυζαντινή Μουσική - Ψαλτική Τέχνη

(4 ΕΤΗ/240 ECTS, ΠΤΥΧΙΟ) ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ

Το Ακαδημαϊκό Πρόγραμμα «Βυζαντινή Μουσική - Ψαλτική Τέχνη», εντασσόμενο στο Τμήμα Τεχνών του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, καλύπτει το νευραλγικό γνωστικό αντικείμενο της Ανατολικής Εκκλησιαστικής Μουσικής στο τρίπτυχο της ιστορίας, θεωρίας και πράξης. Το πλαίσιο των μουσικών σπουδών του Προγράμματος απευθύνεται σε έναν ευρύτατο χώρο επιστημονικών ενδιαφερόντων, ενώ παράλληλα καλύπτει ένα σημαντικό κενό στις τρέχουσες εκπαιδευτικές ανάγκες στο χώρο της Ψαλτικής.

Βυζαντινή Μουσική - Ψαλτική Τέχνη

(4 ΕΤΗ/240 ECTS, ΠΤΥΧΙΟ) ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ

Η πρωτοτυπία του Ακαδημαϊκού Προγράμματος «Βυζαντινή Μουσική - Ψαλτική Τέχνη» του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου βασίζεται κυρίως στη διδασκαλία της ζώσας προφορικής παράδοσης της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, του Οικουμενικού Πατριαρχείου, και από διακεκριμένους Οφφικιάλιους Πρωτοψάλτες που αποτελούν τον βασικό κορμό του διδακτικού δυναμικού, το οποίο συνδιαμορφώνεται από εξειδικευμένους ακαδημαϊκούς επιστήμονες των θεολογικών ειδικοτήτων. Η διαφοροποίησή του από τα όποια διεθνή πανεπιστημιακά προγράμματα «Βυζαντινής Μουσικολογίας» και η ένταξη ενός μεγάλου αριθμού εξειδικευμένων μουσικών, αλλά και θεολογικών μαθημάτων, καθιστούν το συγκεκριμένο εγχείρημα ως ένα σημαντικό διεθνές πρωτοποριακό Πρόγραμμα.

Στο Πρόγραμμα Σπουδών προβλέπονται υποχρεωτικά μαθήματα Θεωρίας και Πράξης, όπως:

- Διδασκαλία (θεωρητική και εφαρμοσμένη) της Ψαλτικής Τέχνης σε όλα τα γένη μελοποιίας, από τα εκφωνητικά και απαγγελτικά, τα σύντομα και αργά ειρμολογικά μέλη, στιχηρικά (παλαιά και νέα), μέχρι τα κλασικά μαθήματα του παπαδικού και καλοφωνικού γένους
- Ιστορία της Βυζαντινής Μουσικής
- Φωνητική και Ορθοφωνία
- Μορφολογία και Μουσική Ανάλυση
- Ορθογραφία
- Εισαγωγή στην Παιδαγωγική της Ψαλτικής Τέχνης
- Ιστορία και θεωρία του Τυπικού, καθώς και σύγχρονη θεώρησή του
- Παλαιογραφία
- Συγκριτική Θεωρία με την Εξωτερική Μουσική
- Στοιχεία Θεωρίας και Ιστορίας της Ευρωπαϊκής Μουσικής
- Γνωριμία των Θεωρητικών Συγγραφών της Ψαλτικής Τέχνης
- Ψαλτική παράδοση στα Πρεσβυγενή και Νεοπαγή Πατριαρχία και τις Αυτοκέφαλες Εκκλησίες
- Χειρόγραφη και Έντυπη Παράδοση του Ψαλτικού Ρεπερτορίου

Παράλληλα, προβλέπονται υποχρεωτικά μαθήματα που υποστηρίζουν και την θεολογική πληρότητα του Προγράμματος Σπουδών, όπως:

- Υμνολογία (ιστορία και σύγχρονη προσέγγιση)
- Θεολογική Προσέγγιση της Λατρείας
- Εορτολογία/Αγιολογία, Σύγχρονη Υμνογραφία
- Οι Πατέρες της Εκκλησίας και η Ψαλτική Τέχνη
- Αναλυτική Προσέγγιση της Γλώσσας των Ύμνων
- Εισαγωγή στην Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική
- Αξιοποίηση των Σύγχρονων Ψηφιακών Μέσων στην Ψαλτική
- Μουσικοθεραπευτική Διάσταση της Ψαλτικής Τέχνης

Το Πρόγραμμα, συμπληρώνεται από μαθήματα Αγγλικής Ορολογίας Βυζαντινής Μουσικής - Ψαλτικής Τέχνης και ελεύθερης επιλογής από τα εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών του Πανεπιστημίου (π.χ. Marketing, Ψυχολογία, Κοινωνιολογία, Ιστορία, κ.λπ.).

Απευθύνεται τόσο σε αρχάριους που αγαπούν τη μουσική όσο και σε προχωρημένους ή ακόμα και σε κατόχους διπλώματος Βυζαντινής Μουσικής, καθώς, ενώ προετοιμάζει τους αρχάριους φοιτητές, παράλληλα αναπτύσσει ένα εξειδικευμένο κύκλο σπουδών με βασικό στόχο την Εκκλησιολογική Ψαλτική, Μουσικολογική και Επιστημονική κατάρτιση σε πανεπιστημιακό επίπεδο.

Η μοναδικότητα του Προγράμματος Σπουδών έγκειται, εκτός των άλλων, και στην Ακαδημαϊκή αναγνώριση της Ψαλτικής Τέχνης ως το μόνο πιστοποιημένο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών διεθνώς.

Ειδικοί Στόχοι

- Η παροχή ολοκληρωμένων και τεκμηριωμένων προπτυχιακών γνώσεων σε ένα σημαντικό κλάδο των μουσικών σπουδών αυτόν της Βυζαντινής Μουσικής-Ψαλτικής Τέχνης.
- Η επιστημονική και ερευνητική κατάρτιση ιεροψαλτών.
- Η ανάδειξη της βυζαντινής μουσικής παιδείας ως νευραλγικού κλάδου σημαντικών ανθρωπιστικών επιστημών, όπως η Θεολογία, η Βυζαντινή Φιλολογία και η Μουσικοθεραπεία.
- Η παροχή δυνατότητας ουσιαστικής συμβολής στη γνώση ενός τμήματος της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και κυρίως στην προσέγγιση μιας σημαντικής πτυχής του παγκόσμιου θρησκευτικού συναισθήματος.
- Η ανάδειξη της σημασίας της «πολιτιστικής συνάντησης» της Βυζαντινής Μουσικής με τις άλλες μουσικοθρησκευτικές παραδόσεις και την εν γένει παγκόσμια μουσική.

- Η κάλυψη ενός ουσιαστικού κενού στο γνωστικό αντικείμενο της «Βυζαντινής Μουσικής - Ψαλτικής Τέχνης», το οποίο υπάρχει σε διεθνές επίπεδο πανεπιστημιακών προπτυχιακών σπουδών.
- Η προοπτική συνεργασίας με ερευνητικούς χώρους (βιβλιοθήκη Ιεράς Μονής Σινά, Ιεράς Μονής Χάλκης, Ιερών Μονών Αγίου Όρους, Ιεράς Μονής Πάτμου) και με ξένα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα (Βατικανό).

Κριτήρια εισδοχής φοιτητών

Γενικά Κριτήρια:

Απολυτήριο Λυκείου ή άλλος ισοδύναμος τίτλος σπουδών.

Ειδικά Κριτήρια:

Διευθέτηση ακρόασης κατά την οποία οι υποψήφιοι/ες:

- α. θα αποδίδουν ένα απλό μουσικό κείμενο σε βυζαντινή σημειογραφία (παραλλαγή και μέλος), και ακολούθως
- β. θα απαντούν σε ερωτήσεις στοιχειώδους μουσικής θεωρίας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Το Ακαδημαϊκό Πρόγραμμα Σπουδών είναι σε θέση να:

- Καταρτίσει στην Ψαλτική Τέχνη τους ιεροψάλτες της Ορθοδόξου Εκκλησίας με το Ύψος, το Σέβας και την Παιδεία δια των διακεκριμένων πρωτοψαλτών οφφικιάλιων της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας.
- Προσφέρει πανεπιστημιακή επάρκεια στο πεδίο της Βυζαντινής Μουσικής – Ψαλτικής Τέχνης μέσω ενός άρτιου και σύγχρονου προγράμματος σπουδών που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών πεδίων.
- Καταρτίσει θεολογικά τους απόφοιτους του προγράμματος σε θέματα Λατρείας, Υμνολογίας, Τυπικού, Εορτολογίας, Αγιολογίας και σύγχρονης Υμνογραφίας. Πρόκειται για εκκλησιολογικά στοιχεία που θα οικοδομήσουν την εκκλησιολογική υπόσταση και υφή του σύγχρονου ιεροψάλτη.
- Αναπτύξει ευρύτερα την έρευνα στα θέματα της Βυζαντινής Μουσικής – Ψαλτικής Τέχνης με την συμβολή της αυθεντικής μουσικής παράδοσης και διαπολιτισμικής όσμωσης, ιδιαιτέρως στη λεκάνη της Μεσογείου.
- Εμβαθύνει ευρύτερα στα θέματα ψαλτικής τέχνης και βυζαντινής μουσικής.
- Διαμορφώσει ένα σύγχρονο ιεροψάλτη, ο οποίος αφενός θα εμφορείται από γνώσεις εκκλησιολογίας, διαχείρισης της ψαλτικής τέχνης ως άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς μέσα στο σύγχρονο κόσμο και αφετέρου θα είναι εφοδιασμένος από τις γνώσεις χρήσης των νέων τεχνολογιών και ψηφιακών μέσων, στοιχεία που θα βοηθούν στην έρευνα και την πολιτιστική του εξωστρέφεια.

Δομή Προγράμματος

Οι φοιτητές του Προγράμματος “Βυζαντινή Μουσική - Ψαλτική Τέχνη” πρέπει να συμπληρώσουν τα πιο κάτω ECTS για την απόκτηση του πτυχίου:

	ECTS
Πρώτο Έτος	60
Δεύτερο Έτος	60
Τρίτο Έτος	60
Τέταρτο Έτος	60
Σύνολο ECTS	240

ΠΡΩΤΟ ΕΤΟΣ

ΠΡΩΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
BYZ 100	Προθεωρία Ψαλτικής Τέχνης I	6
BYZ 105	Υμνολογία	6
BYZ 110	Εκφωνητική Ψαλτική Πράξη	6
BYZ 115	Ιστορική Επισκόπηση της Ψαλτικής Παράδοσης	6
Μάθημα Επιλογής Αγγλικών*		6
Σύνολο ECTS		30

ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
BYZ 120	Προθεωρία Ψαλτικής Τέχνης II	6
BYZ 125	Χειρόγραφη και Έντυπη Παράδοση του Ψαλτικού Ρεπερτορίου	6
BYZ 130	Ειρμολόγιο (Σύντομο)	6
BYZ 135	Θεολογική Προσέγγιση της Λατρείας (Τελετουργική)	6
Μάθημα Επιλογής Αγγλικών*		6
Σύνολο ECTS		30

ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΤΟΣ

ΤΡΙΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
BYZ 200	Ειρμολόγιο (Αργό)	6
BYZ 205	Εορτολογία- Αγιολογία	6
BYZ 210	Ψηφιακά Μέσα για την Αξιοποίηση της Ψαλτικής Κληρονομιάς	6
BYZ 215	Στοιχεία Θεωρίας και Ιστορίας της Ευρωπαϊκής Μουσικής	6
BYZ 220	Φωνητική, Ορθοφωνία	6
Σύνολο ECTS		30

ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
BYZ 225	Νέο Στιχηράριο I	6
BYZ 230	Ζητήματα Τυπικού	6
BYZ 235	Οι Πατέρες της Εκκλησίας και η Ψαλτική Τέχνη	6
BYZ 240	Θεωρητικές Συγγραφές της Ψαλτικής Τέχνης (14ος – 18ος αι.)	6
BYZ 245	Αγγλική Ορολογία Βυζαντινής Μουσικής - Ψαλτικής Τέχνης	6
Σύνολο ECTS		30

ΤΡΙΤΟ ΕΤΟΣ

ΠΕΜΠΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
BYZ 300	Παπαδική (19ος -20ος αι.)	6
BYZ 305	Παλαιογραφία Βυζαντινής Μουσικής	6
BYZ 310	Νέο Στιχηράριο II	6
BYZ 315	Εισαγωγή στην Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική	6
BYZ 320	Η Γλώσσα των Ύμνων	6
Σύνολο ECTS		30

ΕΚΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
BYZ 325	Παπαδική (17ος – 18ος αι.)	6
BYZ 330	Διδακτική της Ψαλτικής Τέχνης	6
BYZ 335	Παπαδική (15ος -16ος αι.)	6
BYZ 340	Σύγχρονη Υμνογραφία	6
Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής		6
Σύνολο ECTS		30

ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΤΟΣ

ΕΒΔΟΜΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
BYZ 400	Παπαδική (14ος αι.)	6
BYZ 405	Ορθογραφία της Σημειογραφίας της Νέας Μεθόδου	6
BYZ 410	Η Ψαλτική Τέχνη στα Πρεσβυγενή και Νεοπαγή Πατριαρχεία και τις Αυτοκέφαλες Εκκλησίες	6
BYZ 415	Μορφολογία - Ανάλυση στην Ψαλτική Τέχνη	6
BYZ 420	Μουσικοθεραπευτική Διάσταση της Ψαλτικής Τέχνης	6
Σύνολο ECTS		30

ΟΓΔΟΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
BYZ 425	Παλαιό Στιχηράριο	6
BYZ 430	Μαθηματάριο	6
BYZ 435	Εξωτερική Μουσική (Συγκριτική Θεώρηση)	6
BYZ 440	Καλοφωνικό Ειρμολόγιο	6
Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής		6
Σύνολο ECTS		30

* Τα δύο μαθήματα αγγλικών επιλέγονται μετά από δοκίμιο διαπίστωσης του επιπέδου γνώσης της αγγλικής γλώσσας του/της υποψήφιου/ας φοιτητή/τριας. Σε περίπτωση που το επίπεδο γνώσης της αγγλικής γλώσσας ισοδυναμεί με επιτυχή συμπλήρωση του επιπέδου ENL102 του Πανεπιστημίου τότε τα εναπομείναντα μαθήματα επιλογής Αγγλικών δύνανται να αντικατασταθούν με Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

Η Ψαλτική, η εκκλησιαστική μουσική, η Βυζαντινή Μουσική όπως είναι ευρύτερα γνωστή, αποτελεί μέγα κεφάλαιο της ορθόδοξης χριστιανικής λατρείας και, ευρύτερα, της ζωής της Εκκλησίας. Συνιστά το πιο χαρακτηριστικό ηχητικό ένδυμα του λόγου, που μας κληροδότησαν οι αξεπέραστοι ποιητές και υμνογράφοι. Η ψαλτική, ως τέχνη των ήχων για να ψάλλονται τα παντοία υμνογραφήματα, έλαβε αρχή στα μέσα περίπου του 10ου αιώνα. Πριν από τότε υπήρχαν οι ύμνοι, υπήρχε και η ψαλτική, αλλ' όλα ψάλλονταν με προφορική παράδοση, χωρίς μουσική γραφή. Τότε γράφονται τα πρώτα μουσικά χειρόγραφα, που φέρουν σημάδια πάνω από το κείμενο των ύμνων. Εκείνη την εποχή, η ψαλτική τέχνη επιβλήθηκε και αποτέλεσε τη μουσική της Ορθοδόξου Εκκλησίας ως πνευματικός καρπός του συνεχιζόμενου αδιάκοπα ελληνικού πολιτισμού, που διασώζει μέσα στην γραπτή και προφορική παράδοσή του τα περισσότερα στοιχεία γνησιότητας και αυθεντικότητας. Σημαντικό είναι ότι αυτό το Πρόγραμμα Σπουδών θα συνεισφέρει ουσιαστικά, ώστε να διαφυλαχθεί το ύφος και η παρακαταθήκη της εκκλησιαστικής Βυζαντινής Μουσικής - Ψαλτικής Τέχνης.

Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
ανάμεσα στα **301+ καλύτερα**
πανεπιστήμια από τους
Times Higher Education
University Impact Rankings

Βρείτε μας στο

/EuropeanUniversityCyprus

/EuropeanUniCy

/EUCyprus

/EuropeanUniCy

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Διογένους 6, 2404 Έγκωμη, Λευκωσία

Τ.Θ. 22006, 1516 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ: +357 22713000 / 22713001

Φαξ: +357 22662051

Email: info@euc.ac.cy

www.euc.ac.cy